

Seniorpolitiske tiltak i Hol kommune:

I epost mottatt 21.04.26 ble NITO og de andre fagforeningene «invitert» til å komme med innspill til arbeidsgivers svar på spørsmålene som PU ville ha svar på i møte 24.09.25.

I eposten datert 24.04.26 fra arbeidsgiver foreslås det følgende seniorpolitiske tiltak:

For årskullene født 1960-1962, foreslås det å videreføre inntil 10 seniordager med lønn som seniorpolitisk tiltak da disse ikke har samme fleksibilitet for uttak av AFP og arbeid, som ny livsvarig AFP gir for gruppen født etter 01.01.1963.

For aldersgruppen født etter 01.01.1963 foreslås det at ordningen med betalte seniordager avvikles på bakgrunn av effekten av livsvarig AFP som beskrevet under besvarelse av det fjerde punktet.

Kommentar til høringsrunden:

Det er avholdt en avgrenset høringsrunde. Det er ingen ledere på kommunehuset som er involvert.

Begrunnelsen NITO har fått er følgende:

«Vi valgte ut virksomheter vi kunne se hadde ansatte i målgruppen, og hvor vi hadde lite innsikt i praksis. De forskjellige virksomhetene på kommunehuset har vi hatt god oversikt over, både når det kommer til håndtering av avtaler og fraværskoder, og at det heller ikke har utløst vikarkostnader.»

NITO har følgende kommentarer:

Det medfører ingen økte AFP kostnader for kommunen for de som ikke tar ut AFP fra fylte 62 år.

Med andre ord: Ingen økte kostnader for de som ikke benytter seg av AFP kombinert med full jobb. Så her kan kommunen spare penger ved at en står i full jobb uten å ta ut AFP. En god seniorpolitikk vil kunne bidra til at folk står lenger i jobb.

For de som er født etter 1.1.1963 og som ikke tar ut AFP vil noen seniordager ikke ha kostnader for kommunen utover at det for noen må settes inn vikar.

NITO mener derfor at seniordagene også må gjelde for de som ikke tar ut AFP fra fylte 62 år.

For de som er født i perioden 1960 til 1962 er det fint at de kan opprettholde de 10 seniordagene. Det støttes av NITO.

Her må imidlertid teksten endres slik at den samsvarer med tidligere slik at det ikke bindes opp til årstall, men til den dato en fyller 67 år.

Hva med de som velger å jobbe etter fylte 67 år? Her har det ikke vært seniortiltak tidligere og det foreslås heller ikke nå.

Nå er aldersgrensen for å jobbe utvidet til 72 år.

Uttak av AFP gjelder for 62 til 70.

NITO mener at seniortiltakene også bør utvides til den dagen en fyller 70 år.

Uten seniortiltak etter fylte 67 år kan det tolkes som et signal om at det ikke er så viktig for Hol kommune å beholde deg i arbeidet etter fylte 67 år.

NITO har benyttet Copilot for å få en vurdering i forholdet mellom AFP og en seniorpolitikk der det gis 10 ekstra fridager med lønn:

Begrunnelse for å videreføre seniorpolitiske tiltak

10 ekstra fridager med lønn knyttet til utsatt uttak av AFP

Spørsmålet som ble stilt til Copilot:

Jeg fyller 62 år og har etter gjeldende regelverk rett til å ta ut livsvarig AFP i offentlig sektor. Samtidig velger jeg **bevisst å utsette AFP-uttak** og fortsette i jobb. I denne sammenheng ønsker jeg å redegjøre for hvorfor det er **økonomisk og strategisk riktig for kommunen** å videreføre nåværende seniorpolitiske tiltak i form av **10 ekstra fridager med lønn**, så lenge AFP ikke tas ut.

1. Utsatt AFP gir kommunen en direkte økonomisk gevinst

I kommunal sektor utløser uttak av AFP en **konkret pensjonskostnad for arbeidsgiver**, ofte i form av engangspremie eller økte pensjonsutgifter. Når AFP **utsettes**, **påløper ingen AFP-kostnad**, samtidig som kommunen beholder arbeidskraften.

Konsekvens:

- Kommuneøkonomien spares for umiddelbare pensjonsutgifter
- Pensjonsforpliktelser skyves frem i tid
- Kommunen får full eller delvis arbeidsinnsats uten ekstra AFP-kostnad

Kostnaden ved 10 ekstra fridager er i denne sammenheng **vesentlig lavere** enn kostnaden ved tidlig AFP-uttak.

2. Seniorpolitiske tiltak fungerer som et rimelig alternativ til AFP

De 10 fridagene fungerer i praksis som:

- et **lavkostalternativ** til AFP
- et virkemiddel for å **reducere uttak ved 62 år**
- en kompensasjon som gjør det mulig å stå lenger i arbeid
- et tiltak som bidrar til bedre helse og dermed redusert risiko for å miste retten til AFP pga. sykdom

Tiltaket bidrar dermed direkte til det reformen av offentlig AFP har som mål: Å få flere ansatte til å stå lenger i jobb før pensjonsuttak

3. Kommunen beholder kritisk kompetanse og kontinuitet

Erfarne medarbeidere bidrar med:

- kunnskap, og kan veilede yngre/nyansatte
- beslutningsstøtte og stabilitet i komplekse saker

Å beholde denne kompetansen:

- reduserer behovet for opplæring og rekruttering
- reduserer risiko for feil, omkamper og forsinkelser
- gir bedre tjenestekvalitet

10 fridager representerer en **begrenset investering** for å sikre denne verdiskapningen.

4. Tiltaket kan bidra til redusert risiko for sykefravær og tidlig avgang

Intern erfaring og nasjonal praksis viser at fleksibilitet i seniorfasen:

- reduserer belastning
- forebygger helseutfordringer
- øker sannsynlighet for videre yrkesdeltakelse
- øker sannsynlighet for å utsette AFP-uttak

Fra arbeidsgivers ståsted er dette økonomisk gunstig:

- sykefravær og uforutsigbar avgang er kostbart
- gradvis tilpasning er langt billigere enn brå fratreden

5. Tiltaket er målrettet, forutsigbart og mulig å avvikle

Ordningen:

- er **midlertidig** (gjelder kun frem til AFP-uttak)
- gir **full forutsigbarhet** for arbeidsgiver
- kan **avsluttes umiddelbart** når AFP tas ut

Dette gjør tiltaket styringsvennlig og økonomisk kontrollerbart.

6. Signaleffekt som arbeidsgiver

Å knytte seniorpolitiske tiltak til **utsatt AFP-uttak**:

- viser at kommunen belønner ansvarlige valg
- styrker kommunens rolle som attraktiv arbeidsgiver
- understøtter langsiktig kompetansestrategi

Dette er særlig viktig i kommunal sektor, hvor konkurransen om erfarne fagpersoner øker.

Oppsummert arbeidsgiverargument

Ved å videreføre 10 ekstra fridager med lønn så lenge AFP ikke tas ut, oppnår kommunen:

- Ingen AFP-kostnad i perioden
- Beholdt kompetanse og arbeidskraft
- Lavere risiko for sykefravær og brå fratreden
- Et rimelig og målrettet seniorpolitisk virkemiddel
- Samsvar med intensjonene bak ny offentlig AFP

Tiltaket er dermed ikke en kostnad, men en investering som gir netto gevinst for kommunen.

Mvh

Atle Kleivdal

På vegne av styret i bedriftsgruppen i NITO.